

Schubert Klaversonater i a-moll, D.537; Ess-dur, D.568; B-dur, D.575; A-dur, D.664; a-moll, D.784; a-moll, D.845; D-dur, D.850; G-dur, D.894; c-moll, D.958; A-dur, D.959; b-moll, D.960
Daniel Barenboim (klaver)
Deutsche Grammophon 479 2783
(5 CDer: 49, 69, 77, 81 og 76 min.)

1 2 3 4 5 6

Jeg hadde gledet meg til disse CDene. Siden både pianisten og dirigenten Barenboim har stått for noen enormt innsiktsfulle innspillinger gjennom årene, var det ingen grunn til å anta at denne, hans første innspilling av (de fullførte) Schubert-sonatene, skulle være annerledes. Men de viser seg å være en ganske sjelløs affære: Barenboim synes å ha bestemt seg for å gjøre Schubert til En Stor Komponist (var han ikke det, da?) og mobber musikken med fremførelser som er nesten besatt av å maksimere dens kraft – men den kraften krever en

bevissthet overfor den lysere siden av Schuberts muse, for å gi sammenheng. Barenboim ofrer for mye av dens sjarm til å fortjene godord for fremførelsene.

Nielsen Symfoni nr. 2, op. 16, *De fire temperament*; Symfoni nr. 6, *Sinfonia semplice*
Kungliga Filharmoniska Orkestern, Stockholm, dir. Sakari Oramo
BIS-2128 (67 minutter)

1 2 3 4 5 6

Sakari Oramo avslutter sin BIS-syklus over Nilsen-symfoniene med samme suksess som han innledet den: du merker at dette blir en vilt intens tur allerede i åpningen av *Allegro collerico*, første sats i Symfoni nr. 2. Noe av det som gjør disse tolkningene så spesielt spennende, er at selv når de bruser fremover, akkompagnerer Oramo alltid den rasende energien med minutøs oppmerksomhet på detaljene. Slik oppdager du gang på gang

ting som har gått deg forbi tidligere, og du hører musikken med fornyet respekt og begeistring. Stockholm-musikerne besvarer hans målrettede ledelse med en korporativ virtuositet som er en fryd i seg selv. Den fyldige klangen forsterker den elektriske tenningen i spillet. Etter min mening er dette den beste Nielsen-syklusen på CD.

Elling *Sanger til Shakespeares Helligtrekongersaften*, op. 42; *Fire romanser*, op. 41; *Fem sange*, op. 40; *Nye digte* av Kr. Randers, op. 54; *Lieder aus Des Knaben Wunderhorn*
Marianne Beate Kielland (mezzosopran), Nils Mortensen (klaver)
Lawo Classics LWC1072 (43 minutter)

1 2 3 4 5 6

Det er forbløffende hvor lang tid det tar norske musikere å oppdage musikken til Catharinus Elling (1858–1942). Hans fiolinkonsert, utgitt i 1908, er en av de store romantiske fiolinkonsertene, helt på høyde med Bruch's g-moll, Glazunov's eller Tsjaikovskij's, og *Kossakerne* (1894), hans eneste opera, er så fullblods og dramatisk som man bare kan drømme om. En CD med sanger (på min

oppfordring, må jeg innrømme) dukket opp på Simax for noen år siden, og en til, av *Haugtussa*-syklusen (hans, den også), ikke lenge etter, og jeg hadde en hånd med da en CD med hans kammermusikk kom på markedet også. Men dette er ikke på langt nær nok, og når du først har hørt den uendelige gleden denne CDen gir deg, kommer du til klø deg i hodet over den musikalske helsen til et land som bare sitter på så godt materiale som dette.

Elling ble født i Kristiania, studerte i Leipzig, som alle andre den gang, og bodde en stund i Berlin før han vendte tilbake til Norge. Han ble en betydningsfull lærer og, spesielt, en samler av folksanger, som han nedtegnet ikke mindre enn 1400 av på sine ekspedisjoner til Vestlandet. Blant hans komposisjoner er 200 egne sanger, og denne CDen beviser at han var en av de store sangkomponistene: det finnes sanger her som er fullt på høyde med Brahms og Schumann.

Den innledende «Elskovsvisen» er utsøkt sjarmerende, den påfølgende «Elegie» dypt gripende, «Irmelin Rose» like varm og uskyldig som Nielsens tonsetting, «Den gang jeg var» og «Min Skat» lys og folketoneaktig – mens sanger som «Du trykker mig Kys», «Fiskaren åt Sonen sin», «Fjukande Skyer», «Synden, døden» og «Min Stolthet» dykker langt ned i de menneskelige følelsers brønn, hver av dem et mikrokosmos av underdrevet lidenskap, ytterligere gripende gjennom det tilbakeholdne uttrykket. Marianne Beate Kielland takler disse mesterverkene i miniatyr med samme uanstrengte intensitet som du hører i innspillinger med Kathleen Ferrier, og i Nils Mortensen har hun en partner med samme følsomhet. Om det gjaldt livet kan jeg ikke begripe hvorfor, når så mye Elling gjenstår å spille inn, tepet går så kriminelt tidlig ned her, etter bare 43 minutter – men det er likevel 43 minutter med noen av de beste romantiske sangene som finns.